

Proiectul BUILD UP Skills România (ROBUST)

Calificarea forței de muncă în construcții

Propunere de foaie de parcurs pentru calificarea forței de muncă în construcții pentru a se asigura îndeplinirea obiectivelor energie-mediu angajate pentru 2020

Dr. ing. Horia Petran, INCĐ URBAN-INCERC - Sucursala INCERC Bucuresti, Centrul de Performanță Energetică a Clădirilor.

În articolul din numărul precedent al revistei au fost prezentate câteva dintre rezultatele proiectului BUILD UP Skills România (ROBUST), cu referire la Platforma Națională pentru Calificare, respectiv analiza stadiului actual privind calificarea forței de muncă în construcții.

Având ca punct de plecare rezultatele analizei stadiului actual, prezentate în raportul publicat în luna august 2012, în acest număr prezentăm o serie de acțiuni necesare fundamentării unei strategii naționale coerente, racordate la politicile și strategiile definite la nivel european, pentru calificarea forței de muncă din sectorul construcțiilor pentru atingerea obiectivelor angajate de România pentru anul 2020 privind economia de energie și de utilizare a surselor de energie regenerabile în clădiri.

În acest sens, pornind de la rezultatele unui amplu proces de consultare a tuturor factorilor implicați la nivelul autorităților centrale și locale, reprezentanți ai mediului de afaceri și ai partenerilor sociali, derulat în perioada septembrie 2012 - februarie 2013, la începutul lunii martie 2013 a fost publicat raportul preliminar privind strategia națională de calificare a forței de muncă din domeniul construcțiilor (www.iece-robust.ro/downloads/BUILD-UP-Skills_Raport_Strategie-calificare_draft.pdf).

Raportul definește liniile directoare și acțiunile prioritare necesare, fiind destinat consultării în cadrul Platformei Naționale pentru Calificare în vederea actualizării, completării și agreerii la nivel național a foii de parcurs pentru calificarea forței de muncă din sectorul construcțiilor pentru atingerea țintelor privind economia de energie și de utilizare a surselor de energie

Dr. ing. Horia Petran, INCĐ URBAN-INCERC - Sucursala INCERC Bucuresti, Centrul de Performanță Energetică a Clădirilor.

regenerabile în clădiri, obiective angajate de România pentru anul 2020.

Strategia generală pentru acoperirea necesarului de pregătire în scopul atingerii obiectivelor de eficiență energetică (EE) și de utilizare a surselor regenerabile de energie (SRE) se încadrează în strategiile generale și politicile Uniunii Europene în domeniul învățării pe întreg parcursul vieții și în domeniul dezvoltării sectorului construcțiilor.

În acest sens, foaia de parcurs elaborată în cadrul proiectului BUILD UP Skills România (ROBUST) se bazează

pe doi piloni strategici:

➤ **Pilonul 1:** Politicile UE pentru promovarea învățării pe tot parcursul vieții, cu referire la Cadrul european al calificărilor, respectiv la Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională,

➤ **Pilonul 2:** Strategia pentru competitivitatea durabilă a sectorului construcțiilor și a întreprinderilor sale (COM 433/31.07.2012), care are cinci obiective principale printre care al doilea se referă la ameliorarea bazei capitalului uman din sectorul construcțiilor, și care vizează direcții de acțiune pe două orizonturi de timp: pe termen scurt - implementarea acțiunii Build UP Skills, respectiv pe termen mediu și lung - promovarea parteneriatelor între industria construcțiilor și sistemul de învățământ.

Planul de acțiune propus pentru realizarea strategiei generale pentru calificarea forței de muncă în construcții este structurat pornind de la șapte obiective principale și abordează aspecte privind actorii cheie (autorități centrale / locale, Comitete Sectoriale, furnizori de materiale / tehnologii, companii de construcții / antreprenori (prin asociații / patronate), furnizori de formare profesională, asociații profesionale, organizații suport, parteneri sociali), planificarea în timp, resursele cerute pentru implementare (acolo unde acestea pot fi definite la acest moment), certificarea și acreditarea intenționate, măsurile auxiliare necesare (comunicare, măsuri de stimulare etc). De asemenea, se propun măsuri structurale de monitorizare a dezvoltării cerințelor de

competențe pentru sectorul construcțiilor, sistem de avertizare potențial asupra riscului de apariție a unor tensiuni pentru unele meserii etc.

În continuare se prezintă succint acțiunile propuse în cadrul foii de parcurs, structurate pe cele șapte obiective principale.

Obiectiv 1: Modificarea / actualizarea / completarea cadrului legislativ (educație, eficiență energetică și energie din surse regenerabile):

➤ Elaborarea și implementarea Cadrului Național al Calificărilor (CNC), ca acțiune prioritară a întregului parcurs privind calificarea forței de muncă în sectorul construcțiilor, de realizarea acesteia depinzând majoritatea acțiunilor propuse în această foie de parcurs.

➤ Revizuirea sistemului actual de competențe în domeniul construcțiilor și al energiei și realizarea corespondenței clasificării ocupațiilor (COR) cu nomenclatorul calificărilor din Formarea Profesională Continuă (FPC), respectiv cu nomenclatorul calificărilor din Formarea Profesională Inițială (FPI), inclusiv cu noile competențe necesare pentru eficiență energetică și surse regenerabile de energie în clădiri). În acest sens este necesară realizarea unei liste de competențe relevante cât mai detaliată, structurată pe model matricial, care să permită identificarea competențelor comune pentru mai multe calificări în cadrul unei arii ocupaționale și stabilirea unui sistem de tip "cărămizi" de asigurare a calificărilor relevante pentru EE și utilizare SRE în clădiri.

➤ Modificarea Legii 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor pentru a se asigura transpunerea Directivei 2010/31/UE.

➤ Transpunerea Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică în legislația privind clădirile din România.

➤ Completarea cadrului legal cu introducerea tarifului fix (feed-in tariff) pentru producerea energiei electrice pentru puteri mici (în clădire sau în apropiere). Finalizarea și adoptarea Metodologiei de calcul a Prețului Reglementat.

➤ Dezvoltarea și implementarea unui sistem de asigurare a calității în Formarea Profesională Continuă

➤ Crearea cadrului legal (cu prevederi normative și stimulative) pentru promovarea unui parteneriat sustenabil între sectorul educației / al formării profesionale și industria construcțiilor.

➤ Asigurarea unui sistem de recunoaștere a calificărilor și competențelor în vederea accesului pe piața muncii în domeniul construcțiilor. Definirea și asigurarea funcționării unui organism care să asigure recunoașterea competențelor în domeniul construcțiilor (la practicare) pentru persoanele calificate / specializate, să asigure evidența personalului calificat (registru cu informații publice) și să asigure verificarea periodică a competențelor dobândite.

➤ Introducerea în caietele de sarcini aferente execuției obiectivelor din fonduri publice, a obligativității documentelor prin care se dovedește calificarea muncitorilor executanți sau prevederea în lege a obligativității calificărilor. Această acțiune trebuie implementată gradual pe calificări sau ocupații, pe măsură ce se constată existența unui număr suficient de muncitori calificați pe piața muncii (prin organismul de recunoaștere a calificărilor care asigură funcționarea registrului calificărilor forței de muncă).

Obiectiv 2: Dezvoltarea schemelor adecvate de educare, formare profesională și calificare prin elaborarea coerentă de standarde ocupaționale / de pregătire profesională

➤ Structurarea și detalierea CNC în ceea ce privește calificările relevante pentru sectorul construcțiilor prin analiza ocupațională a domeniului, asigurarea coerenței între calificări – ocupații – competențe. Elaborarea de standarde ocupaționale sau revizuirea celor existente care să corespundă nevoilor reale de pe piață, pe arii de ocupații.

➤ Analiza calificărilor și competențelor la nivel național în sectorul construcțiilor în vederea dezvoltării creditelor transferabile și pentru dezvoltarea de mecanisme pentru evaluarea competențelor și validarea calificărilor. Definirea creditelor transferabile pentru calificările și competențele relevante pentru sectorul construcțiilor și pentru domeniile EE și SRE.

➤ Dezvoltarea unor mecanisme care să permită orientarea profesională eficientă pentru a facilita opțiunea reală

a elevilor din învățământul preuniversitar către sectorul construcțiilor.

➤ Definirea modului în care se face selecția formatorilor și condiții pentru formarea profesională pe domenii de calificare / specialități, astfel încât să se asigure pregătirea profesională adecvată a formatorilor pe domeniile de specialitate corespunzătoare schemei de formare.

➤ Impunerea unui sistem de monitorizare prin intermediul căruia să se verifice periodic implementarea cerințelor și să permită efectuarea de acțiuni corective ținând seama de reevaluări pe parcurs (fiind necesar să se definească responsabilii pentru raportare și evaluare, intervale de timp relevante și instrumente de intervenție și control).

Obiectiv 3: Creșterea capacității administrative (autorități centrale / locale și Comitete Sectoriale)

➤ Continuarea / Dezvoltarea / Instituționalizarea Platformei Naționale pentru Calificare (PNC, inițiată prin ROBUST) ca structură independentă de consultare, avizare și monitorizare a strategiilor în domeniul calificării forței de muncă în construcții pentru îndeplinirea agendei 2020, a planurilor naționale de acțiune etc.

➤ Consolidarea capacității partenerilor relevanți din sectorul construcțiilor în vederea implicării active în asigurarea calității în FPC, inclusiv formarea profesională specifică a membrilor Comitetului Sectorial Construcții în vederea asigurării capacității acestora de a-și îndeplini atribuțiile în procesul de validare a calificărilor din sistemul de formare profesională.

➤ Dezvoltarea de rețele și parteneriate pentru promovarea unor medii de lucru care stimulează învățarea și „regiunile de învățare”.

➤ Extinderea dialogului pentru adaptarea planurilor de învățământ și de formare profesională continuă la

cerințele pieței în ceea ce privește calificările și competențele forței de muncă din sectorul construcțiilor inclusiv cu implicarea actorilor principali la nivel local.

➤ Elaborarea de instrumente adecvate pentru colectarea sau actualizarea datelor statistice referitoare la fondul de clădiri din România și la forța de muncă în construcții.

Obiectiv 4: Informare pentru creșterea nivelului de cunoaștere / înțelegere pentru stimularea cererii de soluții EE și SRE (consumatori / investitori și angajatori)

➤ Acțiuni de creștere a vizibilității și conștientizării în vederea evoluției forței de muncă în construcții pentru asigurarea cerințelor de eficiență energetică și utilizare SRE în clădiri.

➤ Acțiuni de creștere a conștientizării angajaților din sectorul construcțiilor cu privire la eficiența energetică și asigurarea sustenabilității în mediul construit.

Obiectiv 5: Implementarea și menținerea unui cadru de asigurare a calității care să stea la baza unui sistem adecvat de acreditare / autorizare a FPC

➤ Dezvoltarea, îmbunătățirea și implementarea de instrumente specifice de asigurare a calității; îmbunătățirea metodologiei actuale de autorizare a furnizorilor de formare profesională continuă; formarea și perfecționarea evaluatorilor de calitate; asigurarea conformității cu Cadrul European pentru Asigurarea Calității.

➤ Asigurarea unui sistem coerent de recunoaștere a calificării obținute în condiții informale sau non-formale (centre de evaluare de competențe –

asigurarea competențelor specifice / tehnice de evaluare și participarea reprezentanților patronatelor / asociațiilor profesionale).

Obiectiv 6: Identificarea / crearea surselor de finanțare pentru sprijinirea atingerii obiectivelor 20-20-20 (inclusiv de formare profesională)

➤ Definirea și fundamentarea unor programe la nivel național care să poată fi incluse în strategiile energetice ale localităților.

➤ Definirea de mecanisme de finanțare a schemelor de calificare a forței de muncă de către stat, prin programe dedicate cu nivel de finanțare bine dimensionat și instrumente pentru implementare flexibilă (Vouchere pentru formarea profesională, cotă pentru formare profesională continuă).

➤ Identificarea de programe de finanțare pe termen mediu și lung pentru susținerea elaborării standardelor ocupaționale pentru ocupațiile noi introduse în COR, respectiv pentru revizuirea standardelor ocupaționale pe arii de ocupații.

Obiectiv 7: Înglobarea politicilor 'verzi' prin promovarea schimbărilor comportamentale și culturale.

➤ Educația energetică a consumatorilor din sectorul casnic și nerezidențial în vederea schimbării comportamentale (prin acordarea de consultanță energetică și prin utilizarea instrumentelor existente, de exemplu popularizarea certificatelor de performanță energetică).

➤ Introducerea în sistemul actual de calificare a noilor ocupații, conștientizarea conceptelor de "clădire

durabilă" sau "clădire verde", cu introducerea competențelor necesare pentru montarea și exploatarea sistemelor moderne de economisire a energiei.

➤ Introducerea predării conceptelor de eficiență energetică și sustenabilitate în școli. Dezvoltarea competențelor de eficiență energetică și utilizare a surselor de energie regenerabile în școlile profesionale.

➤ Influențarea politicilor privind achizițiile publice în vederea stimulării cererii de măsuri de eficiență energetică, inclusiv produsele eficiente energetic.

Analizele efectuate și dezbaterile derulate în cadrul proiectului au evidențiat faptul că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a se asigura continuitatea și coerența implementării acțiunilor prevăzute în foaia de parcurs propusă prin raportul de față, printr-o cooperare trans-sectorială eficientă în vederea eliminării decalajelor și depășirii barierelor identificate.

În acest sens, un factor de asigurare al succesului îl reprezintă continuarea dialogului în cadrul Comitetului Național Consultativ prin instituționalizarea acestui grup de lucru pentru facilitarea dialogului pe termen mediu și lung în vederea preluării obiectivelor de interes general în strategiile sectoriale și planurile de acțiuni din domeniile eficiență energetică și resurse regenerabile, dezvoltare regională și administrație publică, educație și forța de muncă inclusiv prioritizarea alocărilor financiare pentru susținerea în practică a acțiunilor validate în cadrul

proiectului (programe susținute din resurse bugetare sau finanțări cu fonduri europene în perioada 2014-2020).

Este de asemenea necesară susținerea platformelor de dialog tripartit inclusiv prin stimularea Platformei Naționale pentru Calificare (utilizarea website-ului proiectului www.iee-robust.ro), ca forum de dezbateri și promovare a dialogului privat-public la nivel central și local pentru a asigura implementarea obiectivelor de calificare a forței de muncă în construcții în directă legătură cu dezvoltarea reală a pieței pentru soluții de EE și SRE în clădiri și evoluția îndeplinirii obiectivelor asumate de România pentru anul 2020 în aceste domenii.

Echipa proiectului (formată din Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare URBAN-INCERC, Asociația Inginerilor de Instalații din România, Business Development Group, Orașe Energie România, Asociația Patronală Surse Noi de Energie, Fundația Casa de Meserii a Constructorilor, cu sprijinul Societății Române GEOEXCHANGE și ROMSTAL) mulțumește tuturor factorilor care au contribuit la derularea cu succes a proiectului și își manifestă disponibilitatea de a contribui și în perioada imediat următoare la promovarea bunelor practici derulate în cadrul acestuia și susținerea implementării în practică a acțiunilor prevăzute în prezenta foaie de parcurs.

Evaluări și studii recente ale Institutului European pentru Performanța Energetică a Clădirilor (Buildings Performance Institute Europe-BPIE), sunt disponibile gratuit la www.bpie.eu.

